

Planbureau voor de Leefomgeving

Nederland in 2040

een land van regio's

Ruimtelijke Verkenning 2011

in kaart

Inhoud

Nederland in 2040: een land van regio's
Ruimtelijke Verkenning 2011 in kaart 3

Figuur 1 Kernindicatoren in Nederland per scenario 5

Figuur 2 Bevolkingsontwikkeling in laag en hoog scenario 6

Figuur 3 Bevolkingsontwikkeling in laag en hoog scenario 7

Figuur 4 Huishoudensontwikkeling in laag en hoog scenario 8

Figuur 5 Huishoudensontwikkeling in laag en hoog scenario 9

Figuur 6 Ontwikkeling werkzame beroepsbevolking in laag en hoog scenario 10

Figuur 7 Ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen in laag en hoog scenario 11

Figuur 8 Ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen in laag en hoog scenario 12

Figuur 9 Ontwikkeling totale mobiliteit in laag en hoog scenario 13

Figuur 10 Ontwikkeling totale mobiliteit in laag en hoog scenario 14

Nederland in 2040: een land van regio's

Ruimtelijke Verkenning 2011 in kaart

Ruimtelijke Verkenning 2011

De *Ruimtelijke Verkenning 2011* van het Planbureau voor de Leefomgeving is eerder een regionale dan een nationale verkenning. Hiermee doen we recht aan de diversiteit van de Nederlandse regio's, en aan de verschillen in de toekomstige ontwikkelingen in deze regio's. Zo zijn er regio's die vrij zeker zijn van groei, of juist van krimp. Maar ook zijn er in toenemende mate regio's waar zowel groei als krimp de komende decennia goed mogelijk is.

Als we het in de Verkenning hebben over groei en krimp, dan gaat het vooral over groei en krimp van de bevolking, het aantal huishoudens, de werkgelegenheid en de personenmobiliteit. Het zijn deze thema's die sterk bepalend zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling. Ze zorgen voor grote opgaven en investeringen, zoals woningbouw, kantoren, bedrijventerreinen en infrastructuur.

Het doel van de *Ruimtelijke Verkenning* is het inzichtelijk maken van de mogelijke regionale ontwikkelingen, en de samenhang tussen wonen, werken en mobiliteit. Hiermee bieden we de verschillende overheden aangrijpingspunten voor integraal en toekomstgericht ruimtelijk beleid. De Verkenning biedt dus geen specifieke voorspelling voor een regio.

De geselecteerde kaarten in deze brochure illustreren de regionale ontwikkelingen voor de bevolking, werkgelegenheid en mobiliteit voor drie tijdsperiodes: 2008-2020, 2020-2030 en 2030-2040.

Regio-indeling kaarten

Op de kaarten is Nederland verdeeld in 47 gebieden. Hierbij hebben we ons gebaseerd op de 40 gebieden van het COROP-niveau. Drie COROP-gebieden – Utrecht, Flevoland en de Veluwe – zijn nader opgesplitst om de variatie te laten zien in de regionale ontwikkeling binnen deze gebieden.

Thematische kaarten

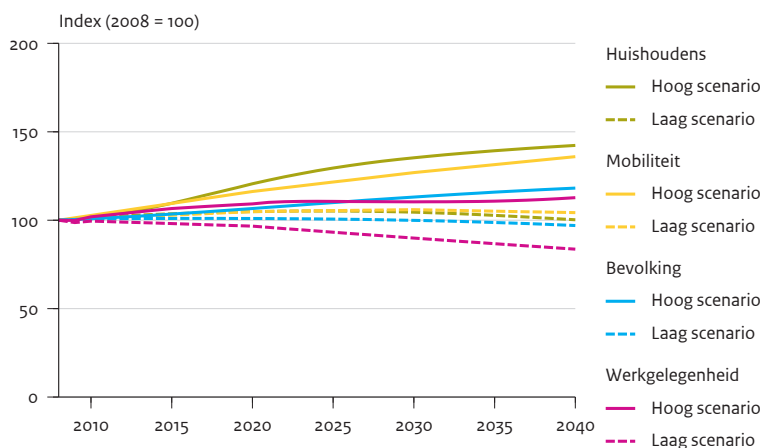
De kaarten tonen de verschillen in regionale ontwikkeling van vijf thema's: bevolking, huishoudens, beroepsbevolking, arbeidsplaatsen en mobiliteit. Onder mobiliteit wordt verstaan: het totaal aantal afgelegde personenkilometers van bewoners op een gemiddelde werkdag.

Methodiek

Het verkennen van de toekomst is geen exacte wetenschap en levert dan ook geen exacte resultaten op. In de *Ruimtelijke Verkenning* onderkennen we deze onzekerheid en is de toekomstige ontwikkeling van de regio's uitgewerkt voor twee sterk verschillende nationale toekomstscenario's: een hoog groeiscenario en een laag groeiscenario. De hier gepresenteerde kaarten geven weer hoe de regio's zich kunnen ontwikkelen als gevolg van ontwikkelingen op nationaal niveau, zoals immigratie of economische groei.

De regionale waarden zijn berekend met het TIGRIS XL-model; een model dat integraal de ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken en mobiliteit simuleert. In dit model worden ruimtelijke processen zoals lokale geboorte- en sterftcijfers, congestie en locatiekeuzen van bewoners en bedrijven meegenomen. Niet alles kan in het model worden opgenomen; bij de toekomstige ontwikkeling voor een specifieke regio spelen naast onzekerheden in de nationale ontwikkeling en gesimuleerde ruimtelijke processen, ook regionale onzekerheden ten gevolge van lokale factoren, zoals gemeentelijke besluitvorming, een belangrijke rol.

Figuur 1
Kernindicatoren in Nederland per scenario

Bron: PBL

De grafiek geeft voor vier kernindicatoren – huishoudens, mobiliteit, bevolking en werkgelegenheid – de nationale ontwikkeling weer voor het hoge en lage scenario. Per kernindicator wordt hiermee de bandbreedte tussen het hoge en lage scenario geïllustreerd.

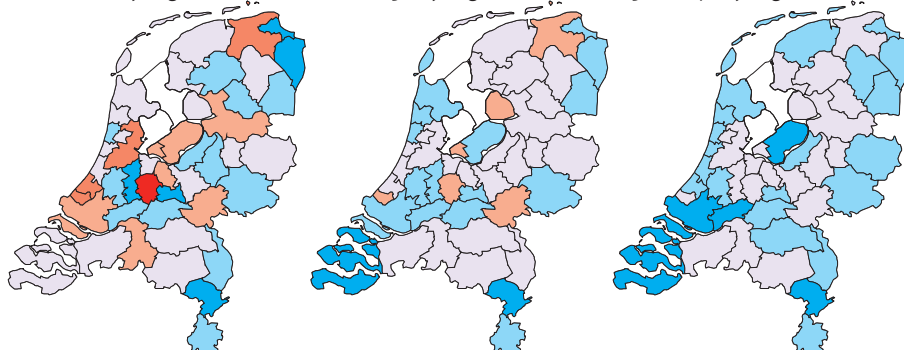
Figuur 2

Bevolkingsontwikkeling in laag en hoog scenario

2008 – 2020 bij laag

2020 – 2030 bij laag

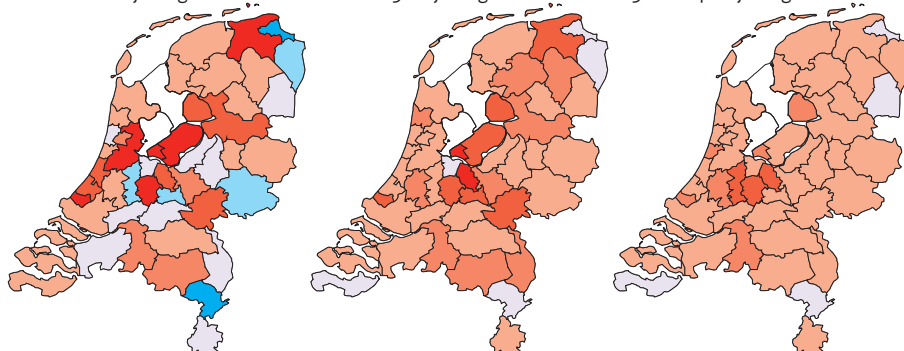
2030 – 2040 bij laag

2008 – 2020 bij hoog

2020 – 2030 bij hoog

2030 – 2040 bij hoog

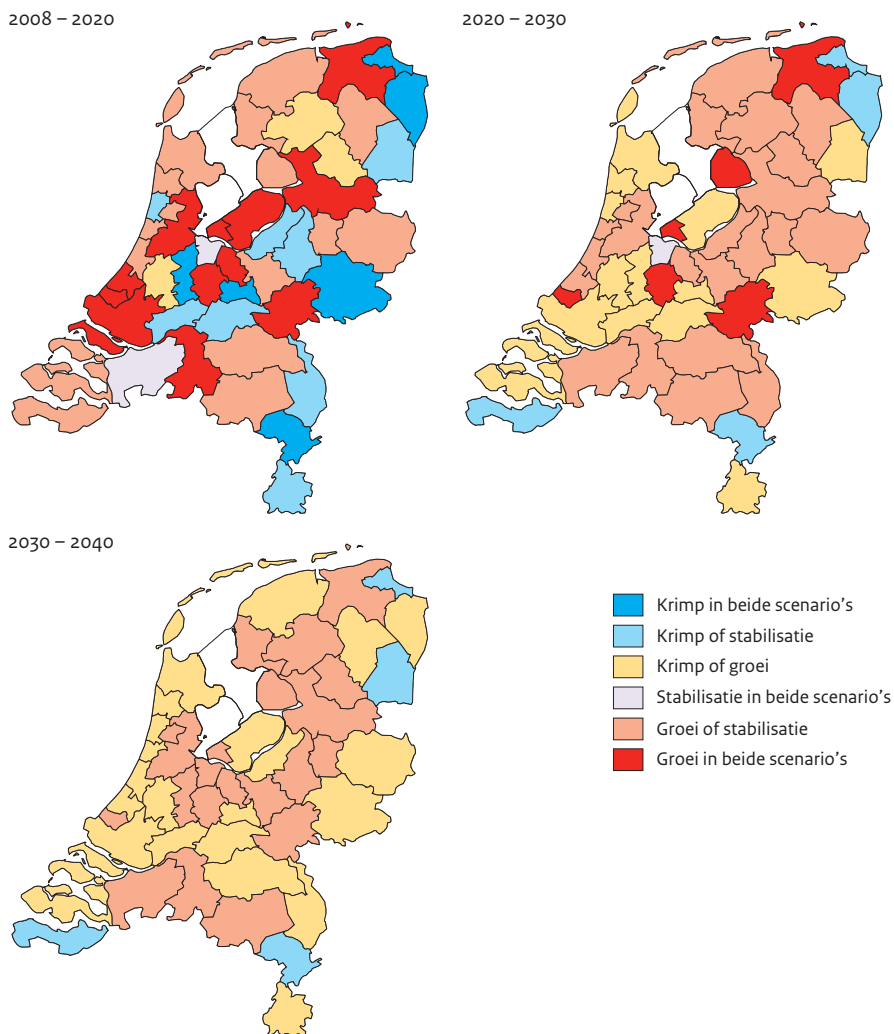
%

Bron: PBL

De bovenste drie kaarten geven de regionale verschillen weer in de bevolkingsontwikkeling voor het lage scenario voor drie tijdsperiodes. De onderste drie kaarten geven voor dezelfde periodes de bevolkingsontwikkeling voor het hoge scenario weer.

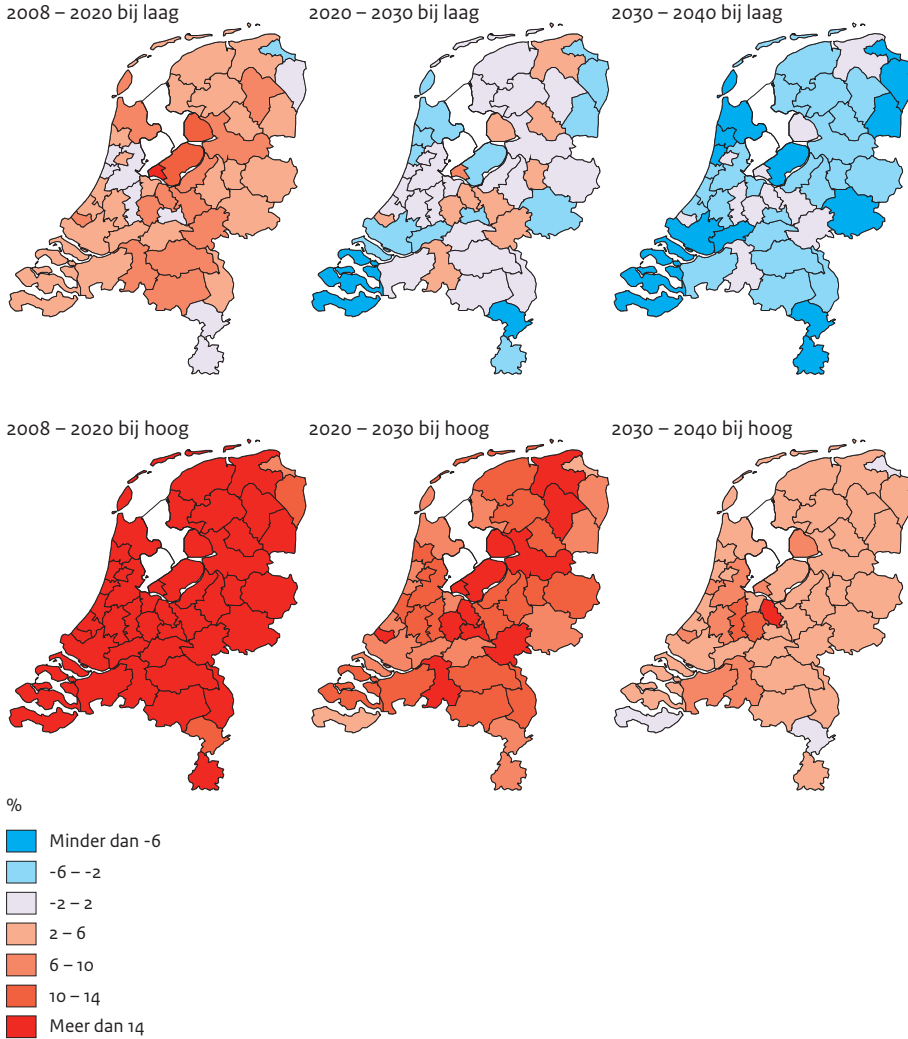
Figuur 3
Bevolkingsontwikkeling in laag en hoog scenario

Bron: PBL

De bovenstaande kaarten geven per tijdsperiode aan hoe de bevolking zich ontwikkelt in de twee scenario's. De rode kleur van een regio betekent bijvoorbeeld een toename van de bevolking in zowel het hoge als het lage scenario.

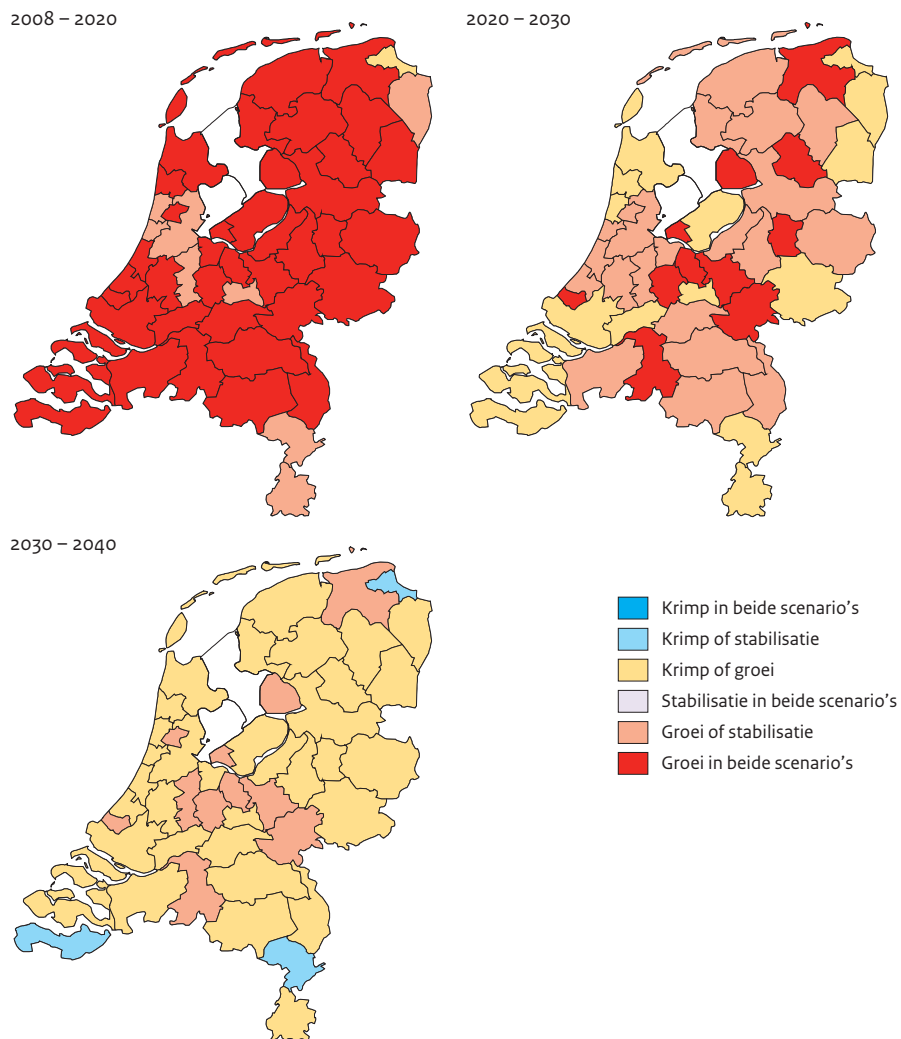
Figuur 4
Huishoudensontwikkeling in laag en hoog scenario

Bron: PBL

De bovenste drie kaarten geven de regionale verschillen weer in de huishoudensontwikkeling voor het lage scenario voor drie tijdsperioden. De onderste drie kaarten geven voor dezelfde perioden de huishoudensontwikkeling weer voor het hoge scenario.

Figuur 5
Huishoudensontwikkeling in laag en hoog scenario

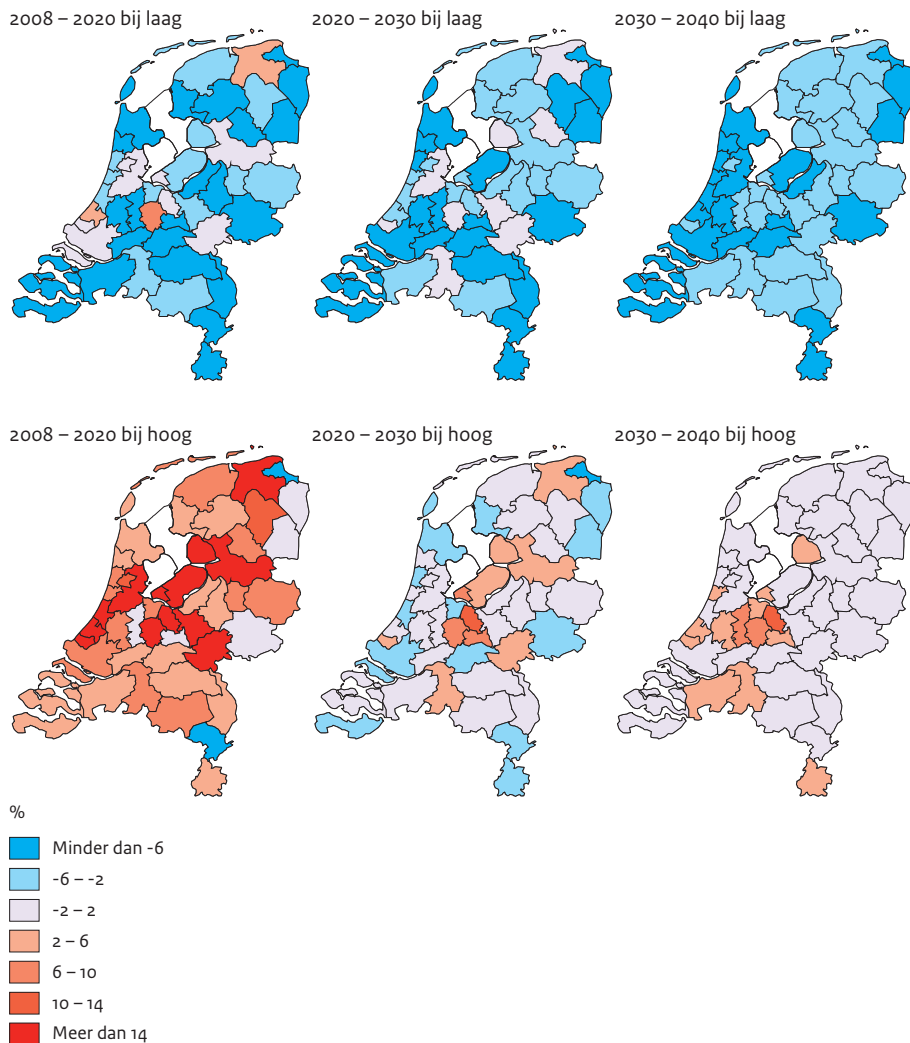

Bron: PBL

De bovenstaande kaarten geven per tijdsperiode aan hoe het aantal huishoudens zich ontwikkelt in de twee scenario's. De rode kleur van een regio betekent bijvoorbeeld een toename van het aantal huishoudens in zowel het hoge als het lage scenario.

Figuur 6

Ontwikkeling werkzame beroepsbevolking in laag en hoog scenario

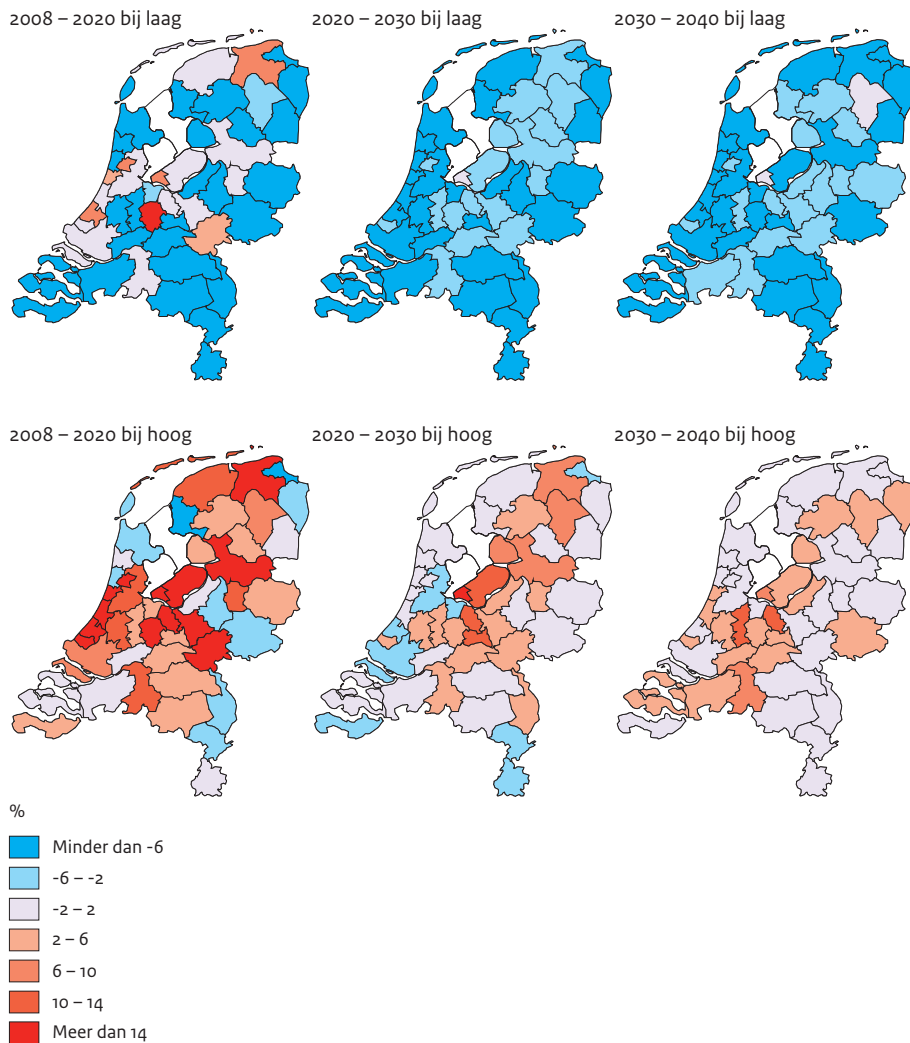

Bron: PBL

De bovenste drie kaarten geven de regionale verschillen weer in de ontwikkeling van de werkzame beroepsbevolking voor het lage scenario voor drie tijdsperiodes. De onderste drie kaarten geven hetzelfde weer voor het hoge scenario. Onder de werkzame beroepsbevolking wordt dat deel van de bevolking verstaan dat betaald werk verricht voor meer dan 12 uur per week.

Figuur 7

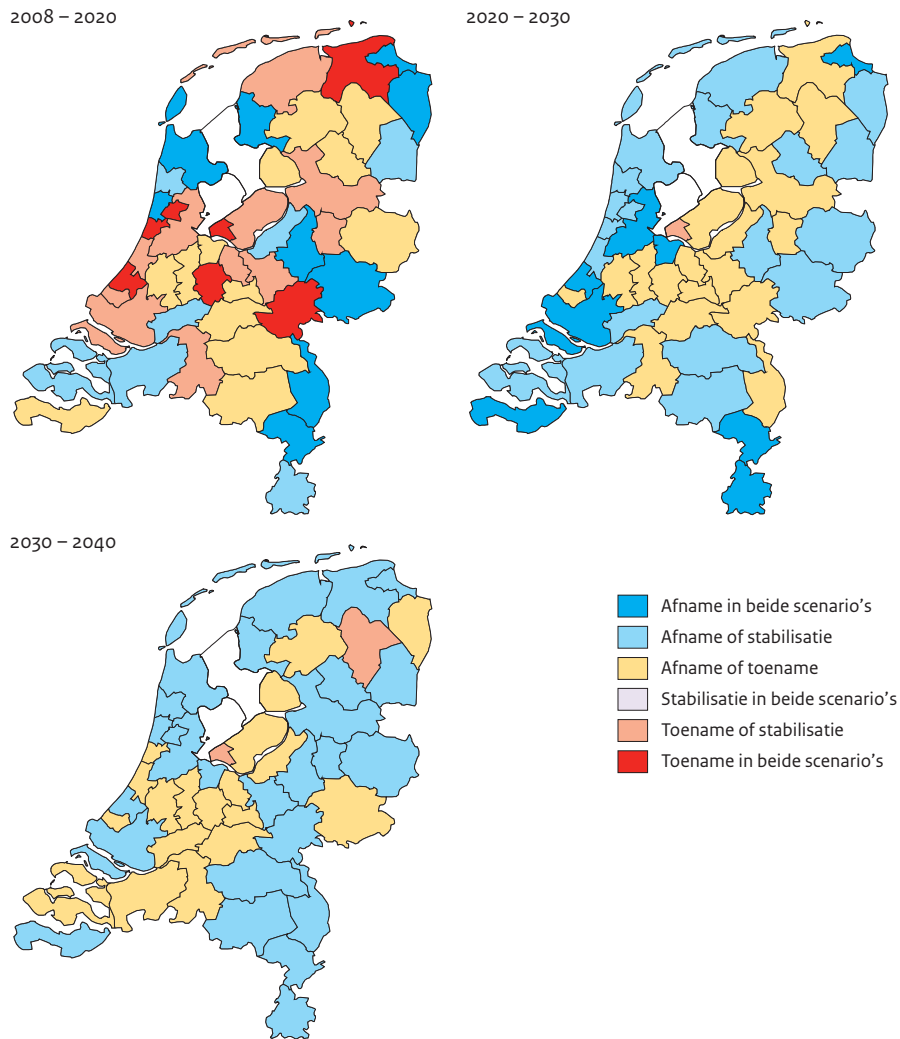
Ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen in laag en hoog scenario

Bron: PBL

De bovenste drie kaarten geven de regionale verschillen weer in de ontwikkeling van het aantal arbeidsplaatsen voor het lage scenario voor drie tijdsperiodes. De onderste drie kaarten geven hetzelfde weer voor het hoge scenario. Het gaat hierbij om arbeidsplaatsen voor minimaal 12 uur per week.

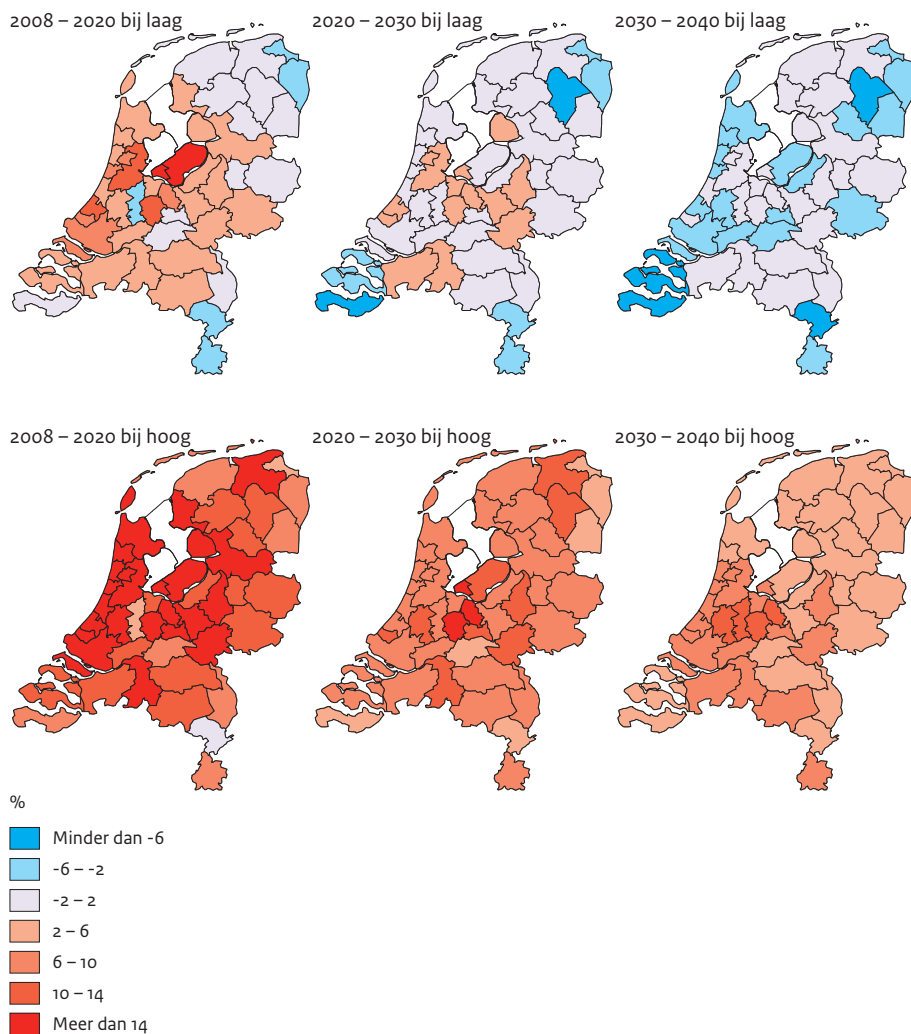
Figuur 8
Ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen in laag en hoog scenario

Bron: PBL

De bovenstaande kaarten geven per tijdsperiode aan hoe het aantal arbeidsplaatsen zich ontwikkelt in de twee scenario's. De rode kleur van een regio betekent bijvoorbeeld een toename van het aantal arbeidsplaatsen in zowel het hoge als het lage scenario. Het gaat hierbij om arbeidsplaatsen voor minimaal 12 uur per week.

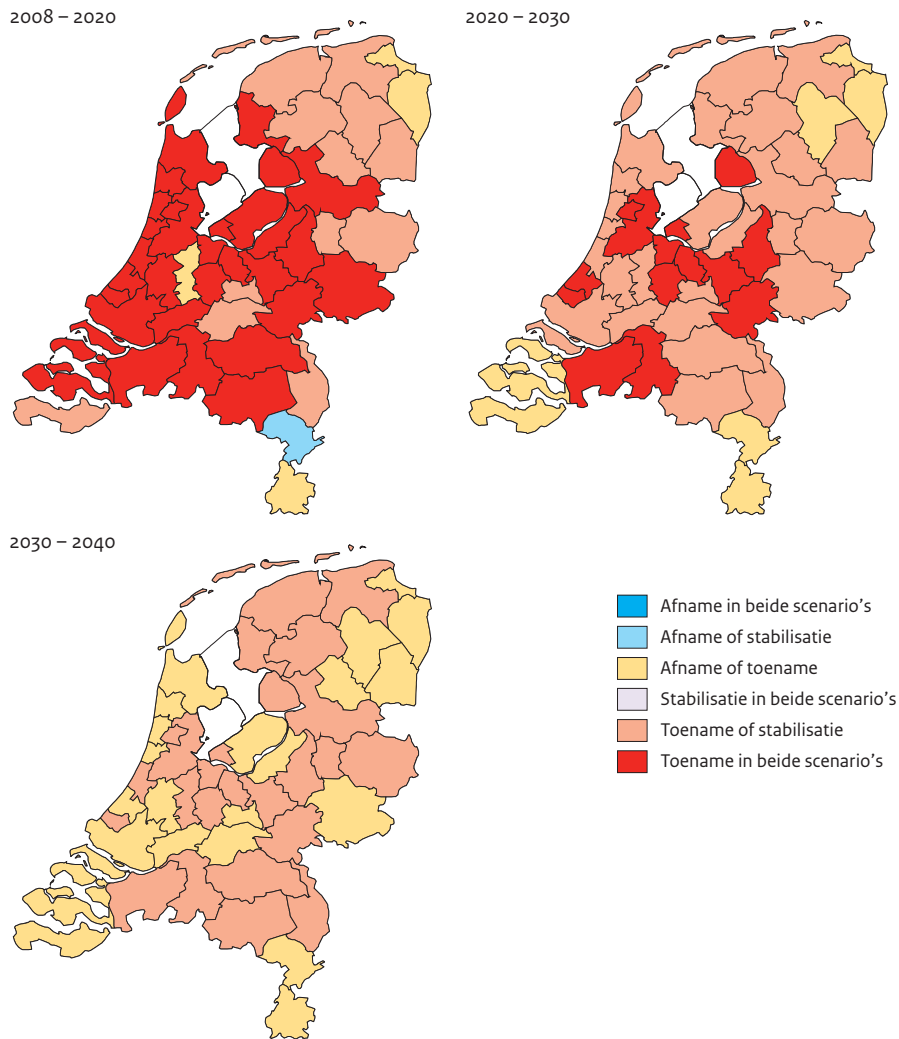
Figuur 9
Ontwikkeling totale mobiliteit in laag en hoog scenario

Bron: PBL

De bovenste drie kaarten geven de regionale verschillen weer in de ontwikkeling van de totale mobiliteit voor het lage scenario voor drie tijdsperiodes. De onderste drie kaarten geven hetzelfde weer voor het hoge scenario. De ontwikkeling van de totale mobiliteit geeft de verandering weer in het gemaakte aantal personenkilometers van bewoners vanuit een regio op een gemiddelde werkdag.

Figuur 10
Ontwikkeling totale mobiliteit in laag en hoog scenario

Bron: PBL

De bovenstaande kaarten geven per tijdsperiode aan hoe de totale mobiliteit zich ontwikkelt in de twee scenario's. De rode kleur van een regio betekent bijvoorbeeld een toename van de totale mobiliteit in zowel het hoge als het lage scenario. De ontwikkeling van de totale mobiliteit geeft de verandering weer in het gemaakte aantal personenkilometers van bewoners vanuit een regio op een gemiddelde werkdag.

Deze figurenbijlage verschijnt bij *Nederland in 2040: een land van regio's. Ruimtelijke Verkenning 2011*

Planbureau voor de Leefomgeving

Postadres
Postbus 30314
2500 GH Den Haag

Bezoekadres
Oranjevuitensingel 6
2511 VE Den Haag
T +31 (0)70 3288700

www.pbl.nl

September 2011